

اولویت ایران مسایل جهان اسلام است/ ندای افراطی‌گری و تروریسم در شان جهان اسلام نیست

رئیس جمهوری در افتتاحیه کنفرانس اتحادیه مجالس کشورهای عضو همکاری‌های اسلامی با تأکید بر اینکه منابع عظیم طبیعی و انسانی و جغرافیایی جهان اسلام به گونه‌ای مناسب...

رئیس جمهوری در افتتاحیه کنفرانس اتحادیه مجالس کشورهای عضو همکاری‌های اسلامی با تأکید بر اینکه منابع عظیم طبیعی و انسانی و جغرافیایی جهان اسلام به گونه‌ای مناسب و صحیح برای مقابله با طیف مشکلات و مصائب مسلمانان به کار گرفته نمی‌شود اظهار کرد: مسلمانان با ثروت عظیم اقتصادی و موقعیت ژئوپلیتیکی که دارند، می‌بایست به مراتب جایگاهی شایسته‌تر از آنچه را امروز دارند، در میان ملل و مذاهب دیگر داشته باشند.

به گزارش خبرگزاری مهر، دکتر حسن روحانی، صبح امروز در افتتاحیه نهمین کنفرانس اتحادیه مجالس کشورهای عضو همکاری‌های اسلامی خطاب به حضار گفت: حضور شما را در ایران، سرزمین کهن، تمدن‌پرور، تاریخ‌ساز، فرهنگ‌مدار و دین‌باور، صمیمانه خوشامد می‌گویم.

روحانی افزود: گردهمایی مجالس کشورهای اسلامی، فرصتی مغتنم برای بیان اندیشه، تعامل فی‌مابین در حوزه‌های اندیشه و عمل، فهم متقابل، آشنایی عمیق با مسایل جهان اسلام و تصمیم‌گیری و حرکت در مسیر جهانی معتدل، مطمئن‌تر، امن‌تر و توسعه‌یافته‌تر برای همه مسلمانان است.

رئیس جمهوری تصریح کرد: ضروری می‌دانم جهت‌گیری‌های اساسی سیاست خارجی کشورم را درباره جهان اسلام و آینده مسلمانان در این نشست ارزشمند عنوان کنم و آنچه را از رهگذر تحولات سیاسی و استوار بر اعتدال و تدبیر و امید و مبتنی بر اخلاق و تعامل، حاصل شده است، بیان کنم.

روحانی افزود: علاوه بر این، همه می‌دانیم که امروز مسلمانان با موضوعات، بحران‌ها و چالش‌های بزرگی روبه‌رو هستند. این موضوعات طیف قابل توجهی را در بر می‌گیرند؛ از نابسامانی در مسایل امنیتی تا بحران‌های اقتصادی؛ از فقدان نظم اجتماعی تا تلاش بیش از شصت ساله برای آزادسازی سرزمین فلسطین و قدس شریف و کوشش چند ساله برای حل سیاسی بحران سوریه. روحانی اظهار کرد: واقعیت این است که منابع عظیم طبیعی و انسانی و جغرافیایی جهان اسلام به گونه‌ای مناسب و صحیح برای مقابله با طیف مشکلات و مصائب مسلمانان به کار گرفته نمی‌شود. بدون تردید، مسلمانان با ثروت عظیم اقتصادی و موقعیت ژئوپلیتیک مؤثر و تعیین‌کننده‌ای که در اختیار دارند، می‌بایست به مراتب بهتر از آنچه امروز شاهد آن هستیم در جهان زندگی کنند و جایگاه شایسته‌تری در میان ملل و مذاهب دیگر داشته باشند.

رئیس جمهوری ادامه داد: علاوه بر مواهب طبیعی و موقعیت ژئوپلیتیک و جمعیت مناسبی که مسلمانان در اختیار دارند، ثروت عظیم‌تری به نام «اسلام» در میان ما وجود دارد که اگر اصول و مبانی آن را مدنظر قرار دهیم در مدت زمان بسیار کوتاهی، سرزمین‌های اسلامی از قلب آفریقا گرفته تا دورترین نقاط آسیا با تمسک به آیه «واعتصموا بحبل الله جميعا و لا تفرقوا» از وحدت، ثبات، پیشرفت، معنویت و عزتی کم‌نظیر در سطح جهانی برخوردار خواهند شد.

روحانی تصریح کرد: اگر ما مسلمانان، به راستی و در عمل به آموزه‌های بلند اسلامی عمل کنیم به جای آنکه شاهد مشکلات گسترده در خانواده بزرگ جهان اسلام باشیم، برکت و گشایش را در افق پیش‌رو می‌دیدیم که «ولو ان اهل القرى امنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء والارض».

رئیس جمهوری گفت: آنچه اسلام به ما می‌آموزد و در آیات الهی و سنت پیامبر اسلام و خاندان مطهر ایشان و در سخنان گهربار مندرج در کتب روایی شیعه و اهل سنت مندرج شده، این واقعیت است که مصلحت و منفعت جمع را اولویت دهیم؛ به همه مسلمانان از هر گوشه جهان اسلام با دید تساوی نگاه کنیم؛ به دانش و علم اهمیت دهیم و با اعمال خود موجبات دعوت همگان به دین مبین اسلام را فراهم آوریم و برای برادری، تفاهم، همزیستی، تسامح و حل و فصل سریع اختلافات و مشکلات، نهایت کوشش را به عمل آوریم.

روحانی با بیان اینکه به عنوان رئیس‌جمهوری اعلام می‌کنم که چنین رویکردی به جهان اسلام دارم و در تصمیمات خود منافع سیاسی و امنیتی همه کشورهای اسلامی به ویژه کشورهای مسلمان همسایه را به صورت متقابل مدنظر دارم اظهار کرد: آنچه می‌تواند همه ما مسلمانان، از هر قومیت و ملیتی را متوجه مسایل و مصائب جهان اسلام کند، جایگاه ما در نظام بین‌الملل و در میان ملت‌هاست.

متن کامل سخنان حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی به این شرح است:

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين و صلى الله على سيدنا و نبينا محمد و آله الطاهرين و صحبه المنتجبين
السلام عليكم و رحمه الله و بركاته

«انّ هذه امتكم امه واحده و انا ربكم فاعبدون» (انبیاء آیه ۹۲)

جناب آقای رئیس،

در آغاز سخن، حضور شما را در ایران، سرزمین کهن، تمدن‌پرور، تاریخ‌ساز، فرهنگ‌مدار و دین‌باور، صمیمانه خوش‌آمد می‌گویم. گردهمایی مجالس کشورهای اسلامی فرصتی مغتنم برای بیان اندیشه، تعامل فیما بین در حوزه‌های اندیشه و عمل، فهم متقابل، آشنایی عمیق با مسایل جهان اسلام و تصمیم‌گیری و حرکت در مسیر جهانی، معتدل، مطمئن‌تر، امن‌تر و توسعه‌یافته‌تر برای همه مسلمانان است. لذا ضروری می‌دانم به جهت‌گیری‌های اساسی سیاست خارجی کشورم در رابطه با جهان اسلام و آینده مسلمانان در این نشست ارزشمند اشاره‌نمایم و آنچه از رهگذر تحولات سیاسی و استوار بر اعتدال و تدبیر و امید و مبتنی بر اخلاق و تعامل را حاصل شده است بیان کنم و علاوه بر این، همه می‌دانیم که امروز مسلمانان با موضوعات، بحران‌ها و چالش‌های بزرگی روبه‌رو هستند. این موضوعات طیف قابل توجهی را در بر می‌گیرند؛ از نابسامانی در مسایل امنیتی تا بحران‌های اقتصادی؛ از فقدان نظم اجتماعی تا تلاش بیش از شصت ساله برای آزادسازی سرزمین فلسطین و قدس شریف و کوشش چند ساله برای حل سیاسی بحران سوریه.

واقعیت این است که منابع عظیم طبیعی و انسانی و جغرافیایی جهان اسلام به گونه‌ای مناسب و صحیح برای مقابله با طیف مشکلات و مصائب مسلمانان به کار گرفته نمی‌شود. بدون تردید، مسلمانان با ثروت عظیم اقتصادی و موقعیت ژئوپلیتیک مؤثر و تعیین‌کننده‌ای که در اختیار دارند، می‌بایست به مراتب بهتر از آنچه امروز شاهد آن هستیم در جهان زندگی کنند و جایگاه شایسته‌تری در میان ملل و مذاهب دیگر داشته باشند.

علاوه بر مواهب طبیعی و موقعیت ژئوپلیتیک و جمعیت مناسبی که مسلمانان در اختیار دارند، ثروت عظیم‌تری به نام «اسلام» در میان ما وجود دارد که اگر اصول و مبانی آن را مدنظر قرار دهیم در مدت زمان بسیار کوتاهی، سرزمین‌های اسلامی از قلب آفریقا گرفته تا دورترین نقاط آسیا، با تمسک به آیه شریفه «واعتصموا بحبل الله جميعا و لاتفرقوا» از وحدت، ثبات، پیشرفت، معنویت و عزتی کم‌نظیر در سطح جهانی برخوردار خواهند شد. اگر ما مسلمانان، به راستی و در عمل به آموزه‌های بلند اسلامی عمل کنیم، به جای آنکه شاهد مشکلات گسترده در خانواده بزرگ جهان اسلام باشیم، برکت و گشایش در افق پیش‌رو شاهد بودیم که «ولو ان اهل القرى آمنوا واتقوا لفتحنا عليهم بركات من السماء والارض». آنچه اسلام به ما می‌آموزد و در آیات الهی و سنت پیامبر اسلام و خاندان مطهر ایشان و در سخنان گهربار مندرج در کتب روایی اهل شیعه و اهل سنت مندرج شده، این واقعیت است که مصلحت و منفعت جمع را اولویت قرار دهیم؛ به همه مسلمانان از هر گوشه جهان اسلام با دید تساوی نگاه کنیم؛ به دانش و علم، اهمیت دهیم؛ با اعمال خود موجبات دعوت همگان به دین مبین اسلام فراهم آوریم و برای برادری، تفاهم، همزیستی، تسامح و حل و فصل سریع اختلافات و مشکلات، نهایت کوشش را به عمل آوریم.

به عنوان رئیس‌جمهور اسلامی ایران اعلام می‌کنم که چنین رویکردی به جهان اسلام را دارم و در تصمیمات خود منافع سیاسی و امنیتی همه کشورهای اسلامی، به ویژه کشورهای مسلمان همسایه را به صورت متقابل مدنظر دارم.

*** اقتصاد از یک طرف و رضایتمندی شهروندان و احترام به حقوق و ارزش‌های آنان استوانه‌های عزت و استقلال کشورها هستند**
خانم‌ها، آقایان؛

آنچه می‌تواند همه ما مسلمانان از هر قومیت و ملیتی متوجه مسایل و مصائب جهان اسلام نماید، جایگاه ما در نظام بین‌الملل و در میان ملت‌هاست. طی سال‌های ۱۹۸۲ تا ۱۹۸۷، کشورهای در حال توسعه ۳۱ درصد و کشورهای پیشرفته ۶۹ درصد از تولید ناخالص جهانی را در اختیار داشتند. پیش‌بینی می‌شود طی سال‌های ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۷، سهم کشورهای در حال ظهور اقتصادی، ۷۴ درصد و کشورهای پیشرفته ۲۶ درصد باشد. سؤال اینجاست که جایگاه کشورهای اسلامی در میان اقتصادهای در حال ظهور و نوظهور جهانی، به چه صورت است؟ مطالعات و آمارها نشان می‌دهد که سهم شرق آسیا و آمریکای لاتین به مراتب بالاتر از سهم کشورهای اسلامی است. امروز به وضوح اثبات شده است که اقتصاد کشورها و بنیان‌های تولیدی، تجاری، بانکی و مالی از یک طرف و رضایتمندی شهروندان و احترام به حقوق، ارزش‌ها و خواست آنان از سوی دیگر، استوانه‌های عزت، سربلندی، استقلال و حفظ هویت و فرهنگ هستند. در نظام بین‌الملل کنونی، کشورهایی با اتکا به بنیان‌های مستحکم اقتصاد داخلی، توانسته‌اند جایگاه و منزلت کشورشان را حتی در برابر قدرت‌های بزرگ ارتقا بخشند. از این‌رو، جهان اسلام محتاج یک نظریه بزرگ تحول‌آفرین است. تحولی که در آن، جهان امروز بهتر شناخته شود و از ظرفیت‌های عظیم مسلمانان با مدیریت‌های کارآمد، نهایت بهره‌برداری برای تثبیت جایگاه جهان اسلام به عمل آید. این در شأن مسلمانان نیست که قدرت‌های دیگر بخواهند مشکلات آنان را حل کرده یا اقدام به میانجی‌گری کنند. فقدان وحدت و انسجام و دوری از آموزه‌های پیامبر عظیم‌الشأن اسلام، چنین شرایطی را برای ما به وجود آورده است. تفسیر نادرست از اعتقاد، به سرنوشت از پیش تعیین شده، فقدان حساسیت به روش و تفکر کار جمعی، توقف در مسایل ذهنی و انتزاعیات، اجازه مداخلات قدرت‌های خارجی در برخی از کشورها، بی‌تفاوتی در برابر هجمه‌های مخرب فرهنگی، کاهش خودباوری و عدم اعتماد به قدرت عظیم موجود و ضعف اساسی در ایمان به اراده و تصمیم؛ مجموعه‌ای از شرایط ناگوار را برای مسلمانان پیش آورده تا نتوانند با فکر و اهتمام و یکپارچگی مسایل خود را حل کنند.

*** تحول در دنیای اسلام به مدیریت و تشخیص دقیق اولویت‌ها وابسته است**

حضار محترم

شناخت منظومه جهانی و جایگاه مسلمانان در آن، مهمترین چالش فکری و عملی ما مسلمانان در تحولات دنیای جدید و دگرگونی‌های برآمده از تحول عظیم جهانی شدن است. مطالعه متون پرگهر اسلامی به وضوح به ما نشان می‌دهد که اسلام خود منبع تحول، تحرک و رشد است. طی چند قرن اول ظهور اسلام، مسلمانان تمدنی عظیم و مثال‌زدنی به لحاظ فلسفی، علمی، اخلاقی، اجتماعی و مادی بنا کردند. اسلام، دارای فرهنگی غنی و مخزنی عظیم از باورها و تعالیم نجات‌بخش است، اینکه کدام بخش از آموزه‌های دینی در چه شرایطی اولویت بیشتر پیدا می‌کند و کدام قسمت‌ها باید بیشتر مورد اهتمام بیشتر قرار گیرد و این که مجموعه اصول و اخلاق و باورها در یکجا دیده شوند و احکام اسلام با توجه به شرایط زمان و مکان به کار بسته شود، بستگی به توان تشخیص، قدرت اولویت‌بندی، ابتکار عمل و فکر و درجه درک عمیق از فرهنگ اسلام و فهم مسایل زمان و جهان دارد.

ما به شدت نیاز داریم تا شخصیت و اعتقاد به نفس مسلمانان را ارتقا بخشیم؛ ذهن قبیله‌ای، غیر مبتکر و غیر متحرک موجود در جوامع اسلامی که ما را از کار و تلاش و اهتمام دور نگه داشته است را کنار بگذاریم. چرا که تحول در جهان اسلام نیازمند تحول در فکر، ذهنیت، اندیشه، رویکرد و گفتمان است، تا جایگاه جمعی مسلمانان در نظام جهانی مشخص شود و مسلمانان از مبتکرترین، کارآمدترین و مؤثرترین ملت‌ها و شهروندان جهانی محسوب شوند. طبیعی است که ما نمی‌توانیم بدون کار و تلاش، فکر و اندیشه، تدبیر و امید و بدون انسجام و نظم از دیگران سبقت بجویم. ما باید با جرأت، جسارت، اعتماد به نفس و خودباوری، کارهای بزرگ جمعی انجام داده و مسلمانان را در مسیر متفاوت‌تری قرار دهیم. به باور من، تمام آنچه اکنون در ارتباط با ضرورت تحول در دنیای اسلام عنوان کردم، به یک عامل کلیدی وابسته است و آن، مدیریت و تشخیص دقیق اولویت‌ها است.

از این‌رو، از دیدگاه من موضوع تشخیص و تدقیق و مدیریت و فکر در تحول جامعه اسلامی امری کلیدی است. ما مسلمانان هر چه سریع‌تر باید از فاز امنیتی حاکم بر جوامع‌مان عبور کنیم و به فاز توسعه هدفمند، پیشرفت و تولید ثروت و قدرت در سطح جهانی منتقل شویم.

آیا قابل قبول است که صدها هزار مردم بی‌گناه سوریه در تمدن نابود شده شام و شهرهای ویران شده آن یا در چادرها زندگی کنند و غیرمسلمانان در فکر تأمین غذا و امنیت آنها باشند؟ آیا در شأن ما مسلمانان است که هزاران کودک سوری از مدرسه رفتن محروم بمانند؟ آیا در شأن ما مسلمانان است که مردم فلسطین در غزه از حداقل امکانات زندگی برخوردار نباشند و سرنوشت و آینده آنان توسط غیرمسلمانان رقم بخورد؟ و سرانجام آیا در شأن ما مسلمانان است که در جای جای جهان اسلام ندای افراطی‌گری و تروریسم سر داده شود و درگیری مذهبی و طایفه‌ای هر روز خون مسلمانان را بر زمین بریزد و اسلام هراسی در منظومه جهانی، جایگزین دین رحمت و الفت شود؟

آیا فراموش کرده‌ایم که رژیم اشغالگر قدس بیش از همه از تداوم این بحران‌ها سود می‌برد؟ و هر زمان که مسلمانان در منطقه با یکدیگر درگیر شده‌اند سیاست‌های اسراییلی نسبت به فلسطین و لبنان خشن‌تر و خونبارتر شده است؟ از منظر امام خمینی(ره) و رهبری معظم انقلاب مدظله العالی و جمهوری اسلامی ایران مسأله‌ی اشغال سرزمین‌های اسلامی تنها زمانی حل خواهد شد که مسلمانان با وحدت عمیق و واقعی به مقابله با غاصبان، بپردازند.

نمایندگان محترم؛

جمهوری اسلامی ایران که پیوسته مبنای فکر و مدیریت خود را با جهان‌بینی با عظمت اسلامی پیوند زده است، دست دوستی، همکاری، محبت، همزیستی مسالمت‌آمیز، تدوین دستور کار جمعی برای اهداف مشترک، شناخت متقابل منافع سیاسی و امنیتی یکدیگر، ائتلاف‌های بزرگ، گسترش تجارت و تبادل دوجانبه و چندجانبه را به روی همه کشورهای اسلامی دراز می‌کند. ما پس از انقلاب اسلامی، همیشه و همواره اولویت خود را با مسایل و موضوعات جهان اسلام تعریف کرده‌ایم و بر همین اساس بوده که دفاع از ملت محروم فلسطین، دفاع برای آزادی قدس شریف، حمایت از ملت‌های مسلمان، گسترش روابط با کشورهای اسلامی مدنظر مسئولان این نظام اسلامی قرار داشته است.

*** پیشنهاد جمهوری اسلامی مبنی بر مقابله جهانی با خشونت و افراطی‌گری بر یک مبنای مشترک اخلاقی تکیه دارد**
برادران و خواهران دینی؛

امروز مسلمانان به صورت بی‌سابقه‌ای در معرض فشارها، تهدیدات و مخاطرات برنامه‌ریزی شده و چند بعدی خارجی قرار گرفته‌اند. این تهدیدات از تلاش برای جلوگیری از توسعه اقتصادی ما آغاز و تا تلاش برای از بین بردن هویت دینی و فرهنگی و نیز ممانعت از وحدت میان مسلمین ادامه یافته است. شاید به ظاهر اینگونه به نظر برسد که اکنون برخی کشورهای اسلامی در حال حاضر از این روند مستثنی هستند، لیکن واقعیت این است که این تهدیدات همه جانبه بوده و در درازمدت همه را به عنوان یک مجموعه هدف قرار می‌دهد.

پیشنهاد «مقابله جهانی با خشونت و افراطی‌گری» (WAVE) که اینجانب به نمایندگی از ملت بزرگ ایران، در اجلاس اخیر مجمع عمومی سازمان ملل مطرح کردم، و این پیشنهاد متعاقباً در شکل قطعنامه اجماعی به تصویب مجمع عمومی سازمان ملل متحد رسید؛ تکیه بر یک مبنای مشترک اخلاقی دارد و آن این است که همه انسان‌ها، از هر دین و نژاد و زبان و ملیت، در سرشت خویش، کرامت، رحمت و اعتدال را می‌پسندند و از افراطی‌گری و کشتار بی‌گناهان و تجاوز به حقوق دیگران بیزارند. کشتن انسان‌های بی‌گناه، اوج افراط و خشونت است. تروریسم، بلایی خشن، فراگیر و فرامرزی است. در عین حال خشونت‌ها و افراطی‌گرایی‌هایی که تحت عنوان مبارزه با تروریسم علیه مردم بی‌گناه صورت می‌گیرد نیز به همان اندازه محکوم است.

اعمال فشار و وضع تحریم‌های غیرعادلانه به عنوان جلوه دیگری از خشونت، ذاتاً ضدصلح و ضدبشری است که برخلاف تبلیغات تحریم‌گران، دولت‌ها و دولتمردان سیاسی را هدف قرار نمی‌دهد، بلکه بیش از همه، مردمان عادی را قربانی دعوای سیاسی خود می‌کند. نتیجه تحریم‌ها، علی‌رغم هرگونه لفاظی و بازی با واژه‌ها، همان آتش‌افروزی و جنگ‌طلبی و نابودی انسان‌هاست. این آتش فقط دامن قربانیان تحریم را نمی‌گیرد، بلکه به اقتصاد و زندگی مردم جوامع تحریم‌کننده نیز لطمه وارد می‌کند.

*** باید بتوانیم اقتصاد و امنیت را در جهان اسلام بهم پیوند دهیم**

حضرار محترم

امید واثق دارم که در فرصت‌های پیش‌رو، طی نشست‌ها و گفت‌وگوهای این اجلاس، تفاهم و همکاری بیشتر میان جمهوری اسلامی ایران با همه کشورهای اسلامی فراهم آید. ما نیازمند تفاهم و تبادل نظر هر چه گسترده‌تر هستیم تا آنکه به برنامه‌ها، سیاستگذاری‌ها و راهبردهای مشترک دست یابیم. بدون فهم متقابل از شرایط و مسایل یکدیگر نمی‌توانیم به نتیجه برسیم و سریع‌تر به حل و فصل مشکلات جهان اسلام بپردازیم.

ما باید بتوانیم اقتصاد و امنیت را در جهان اسلام بهم پیوند دهیم و از این طریق صلحی دائمی، رشدی پایدار و گسترش فرهنگ اسلامی را به ارمغان آوریم. ما بهترین آرزوها را برای همه کشورهای اسلامی داریم. رشد آنها، رشد ماست و عزت آنها عزت ماست. به هر میزانی که مسلمانان بهتر زندگی کنند، نقش مؤثرتری در میان ملل جهان داشته باشند و سربلندی اسلام و مسلمین را فراهم کنند، برای ما ایرانیان نیز مایه افتخار است.

امیدوارم با تشریک مساعی که با میهمانان و مسئولان و رؤسای هیأت‌های نمایندگی کشورهای دیگر فراهم می‌آید، به بهترین برآوردها و تفاهم‌ها و کارآمدترین راه‌حل‌ها و راهبردها برای افزایش همکاری و حل و فصل مشکلات و معضلات مسلمانان دست یابیم؛ و همواره در ذهن داشته باشیم که اسلام و تعالیم اسلامی بهترین راهنمای ما خواهد بود.

حضرار محترم

امیدوارم گردهمایی رؤسای محترم بین‌المجالس اسلامی در تهران که با پانزدهمین سال تأسیس این نهاد تقارن یافته است، به هدف‌های بلند خویش برای همبستگی، اعتدال، عدالت و پیشرفت در پرتو تبادل آراء و تصمیم‌گیری در چارچوب مصوبات لازم دست یابد. جمهوری اسلامی ایران، دست همدلی و همکاری شما میهمانان عزیز را به گرمی می‌فشارد و برای اتحادیه مجالس کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی از خداوند بزرگ، توفیقات روزافزون آرزو می‌کند.

برای شما اقامت خوشی در تهران آرزو کرده و از حوصله شما سپاسگزارم.

والسلام علیکم و رحمه الله و برکاته